

Orthopedagogisch handelen met assistentie van paarden op Domein 't Kattenheye (Laarne)

---

door T. Capens

thari@lerenmetdieren.be
www.lerenmetdieren.be

Orthopedagogisch handelen met assistentie van dieren

Orthopedagogisch handelen met assistentie van dieren kan gesitueerd worden binnen "Leren met Assistentie van Dieren" (LAD), één van de subvormen van "Interventies met Assistentie van Dieren" (IADs) (Samuels et al., 2006). Orthopedagogiek is namelijk een wetenschap die zich bezighoudt met het ondersteunen van leerprocessen bij personen die op één of andere manier afwijken van de maatschappelijke norm (Vanderplasschen et al., 2006) door zinvol en methodisch te handelen (Broekaert, 1997). Een dier kan binnen dit doelgericht interveniëren een meerwaarde zijn door o.a. mogelijke weerstanden weg te werken, de band tussen orthopedagoog en cliënt te versterken en de motivatie te verhogen waardoor de leerdoelen sneller of gemakkelijker bereikt kunnen worden.

Orthopedagogen hebben een breed werkveld en nog een grotere diversiteit aan doelgroepen. Bijgevolg is orthopedagogisch handelen met assistentie van dieren ook heel breed en divers. Basisvaardigheden voor orthopedagogisch handelen zijn bijvoorbeeld luisteren, keuzes maken, eindeloos reflecteren, de cliënt in zijn/haar context beschouwen, samenwerken in een multidisciplinair team en je eigen grenzen kennen maar ook die van anderen zien. Al deze vaardigheden, en uiteindelijk het orthopedagogisch handelen, kunnen binnen IADs geplaatst worden en/of vertaald worden naar LAD.

Mythes

Op dit moment bestaan er nog talrijke mythes omtrent IADs en meer specifiek LAD. Een eerste mythe is dat velen denken dat een orthopedagoog therapeutisch werk kan doen als ze een dier inschakelen tijdens hun sessies. Met andere woorden dat een orthopedagoog een therapeut is. De realiteit is echter dat het hier om twee verschillende vooropleidingen gaat, die weliswaar raakvlakken vertonen, maar toch een andere invalshoek en andere methodieken hanteren. Ze dus gelijkstellen aan elkaar kan zomaar niet. Daarom mag ook LAD niet verkeerdelijk "Therapie met assistentie van dieren" (TAD) genoemd worden. Een tweede mythe is dat veel mensen geloven dat iedereen een LAD-programma kan opstellen zonder dat men hiervoor een diploma of vooropleiding nodig heeft. De eerste stap in het opstarten van eender welke behandeling binnen de traditionele orthopedagogiek op

academisch niveau is een grondige beeldvorming en diagnosestelling. Zo kunnen niet enkel de noden maar ook de sterktes van de cliënt in kaart gebracht worden en specifieke doelen beschreven worden. Heeft de cliënt een leerdoel dan kan er een orthopedagogische methodiek vertaald worden naar een LAD-programma.

Het bos door de bomen zien...

De laatste jaren is er een wildgroei aan projecten waarin dieren worden ingezet. Maar niet alle initiatieven zijn even kwalitatief of onderbouwd. Enkele tips om toch het kaf van het koren te scheiden. Kijk naar de foto's op de websites over het project. Foto's van cliënten als reclamebord druisen in tegen de deontologische code waaronder therapeuten, orthopedagogen, artsen,... moeten handelen. Ga op zoek naar de opleiding en ervaring die de persoon heeft die het project opstart en denk aan het spreekwoord 'schoenmaker blijf bij je leest'. Lees de inhoud van het project met een kritische bril. Gebruik van termen als therapiehond klinken goed, maar een hond is geen therapeut op zich. En kijk tenslotte goed naar de doelen van het programma. Ze dienen steeds individueel te zijn en het in contact komen met een dier is een middel tot een doel, geen doel op zich.

Meer informatie

Meer informatie over onze eigen projecten, lezingen of het Domein 't Kattenheye kan steeds gevonden worden op

www.lerenmetdieren.be

